

Exhibitisque Deo, Zenoni, ac civibus altis
Laudibus immensis, confestim Zeno parenti :
Morte sua, veluti sonno, revocavit alumnum.
Quid quod de castello cum superatus ab hoste
Quidam Veronæ Venetam volitasset ad urbem,
Et sibi crudeles injuste cerneret omnes,
Supplex vota tulit Zenoni, talia dicens :
Tu mihi, Zeno, pius, precor, adsis jure Patronus,
[CLXXVIII] Quem primo Verona ducem veneratur honore.
En subito Venetum populus totusque Senatus
Ejus jura videns, tum denique fronte benigna
Zenonis famulum victorem fecit; et ipse
Retulit ore suo, quod Zeno scripserat illa,
Quæ jam caussidici sibi doctoresque negabant

A Prævidisse, licet eribrassent singula dudum :
Sic voti composque fuit, memor, atque recepit.
Te, Catharina, precor, Saracena fateri petenti,
Zeno quanta tibi multis jam mensibus ægræ
Munera grata tulit; nam vñr Benedictus et ipse
Testis adest, quod febris ei capitisque dolorem
Abstulit in visu dicens : Lætare fidelis,
Sospes eris, capiti si digna umbracula nudo
Zenonis facies : nam nudus sic tibi visus
Ille fuit, cui cuncta nitent sincera : gralatum
Incolumisque, domo tota-jubilante, relinques
Quam primum : haud frustra mater Zenonis ad aures
Vota suis precibus Tudit, curata podagris.

[CLXXIX] MISSÆ SANCTI ZENONIS

E VETUSTIS MSS. SACRAMENTORUM LIBRIS VERONENSIS ECCLESIE.

MISSA I.

Oratio — (1) Sancti Zenonis Sacerdotis et confessoris tui, Domine, veneranda hodiernæ festivitatis illuminati congratulantes lætamur; concede propitius dignis ejus precibus exoratus, ut spiritualis alimonie jocunditate refecti, salutis, quam docuit, imitando viam sectemur. Per Dominum.

Alia oratio (2). — Deus qui nos Sancti Zenonis Sacerdotis et Confessoris tui annua beatæ confessionis solennitate lætificas, præsta quæsumus, ut callida hostis incursione, tua frei virtute, devicta, pervenire ad gaudia ipso intercedente mereamur æterna. Per.

Secreta. — Oblatis tibi muneribus, quæsumus, Deus pater omnipotens, propitiatus intende, et intercedente B. Zenone Sacerdote atque Confessore tuo et ab occulta insidiatoris impulsione fragilitatem nostram tueantur illæsam, et Angelicis devote manibus suscepta sacratis ante conspectum gloriosæ et tremendæ majestatis tuæ in odorem suavitatis alacriter doferantur. Per.

Præfatio. — Vere dignum. Qui B. Zenonem tui sancti nominis copiosa amoris dulcedine uberius satiatam, ad contemplandam Deitatis tuæ desideratam perdacere dignatus es claritatem : quem ita miserationis tuæ invicta pietatis elementa inter mundanas validius reddidit pompas illæsam, ut nec blanda prosperitatis magnitudine tumeret, nec adversitatum undosa procellosæ falsitatis [CLXXX] incursione flecteretur : in fide enim stabilis, in charitate longanimis, in castimonie puritatis vivacitate decorus, et in virtutum miraculis exstitit famosissimus operator salutis, nec non etiam in commissa sibi dominicæ dignitatis ex-

Missæ I. — (1) Hac oratione monachi monasterii S. Zenonis in cursu seu officio utebantur eo die, quo festum depositionis celebrabatur, ut ex duobus libris mss. ritualibus ejusdem monasterii discimus.

(2) Ecclesia Veronensis hac oratione singulis S. Zenonis festis, in officiis usa apparet ex ms. Capitulari, et alio monialium S. Mariæ de Campo Martio.

(3) Tò et desideratur in mss. Missali Zen.

(4) In aliis mss. sic : *Et S. Zenonis saluberrimæ beatæ intercessionis præsidio fult.*

Missæ II. — (1) Hac oratio non solum a monachis

B sequenda doctrina, cotidiana populos erudiendo reficiebat divini sermonis alimonia vitæ, et quod fideliter cœlestis prædicabat miles sequendum decortus, hoc opere adimplere indesinenter mirabilis dispensator curabat devotus. Ideoque te, Domine omnipotens, rerum omnium auctor, bonorum supplices exoramus, ut cujus pretiosæ mortis celeberrimum hodiernæ festivitatis recolimus diem, sacratissimis ejus precibus nobis exoratus concedas, ut et a peccatorum nostrorum nexibus absoluti, et ab hostium callida impugnationis ferocitate defensi, cœlorum mereamur, te ducente, pervenire ad regna. Per Christum.

Ad communionem. — Sumptis, Domine, sacrosanctæ redemptionis mysteriis deprecamur, ut (3) et salutaris hujus remedii plenitudine roborati, et (4) S. Sacerdotis et confessoris tui Zenonis saluberrimis beatæ intercessionis præsidii suffulti, ad plenæ festivitatis gaudia pervenire mereamur æterna. Per.

Alia. — Custodi nos quæsumus, Domine, Sanctorum tuorum natalitia frequentantes, et ad salutifera mandatorum tuorum exsequenda præcepta nostras semper excita voluntates. Per.

MISSA II.

Oratio (1). — Deus, qui es tuorum Antistitem potentissimus illustrator, tribue, quæsumus, ut beatissimi Sacerdotis et Confessoris tui Zenonis magnificis exemplis informati, sæculi istius caliginem sine periculo transeamus. Per.

Secreta. — Oremus omnipotens Deus : culparum nostrarum apud te veniam beati Zenonis impetret grata precatio. Per.

[CLXXXI] *Postcom.* — Concede, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui venerandam gloriosi Confessoris tui

Zenoniam in cursu diei festi Translationis S. Zenonis adhibebatur, ut patet ex ipsorum libris ritualibus mss., sed etiam a Benedictinis cujusdam monasterii Ticinensis in festo vi Id. Decembris, ut constat ex ms. Breviario pergamento xv sæculi, ubi in secundis vesperis Conceptionis B. M. V. hæc leguntur : *Et fit commemoratio de SS. Zenone et Syro. In S. Zenonis Episcopi et Confessoris oratio. Deus, qui es*, etc. Ex ms. Capitulari apparet, hanc orationem paucis immutatis ab ecclesia Veronensi adhibitam fuisse ad preces sive suffragia Sanctorum in commemoratione S. Zenonis.

Zenonis translationem annuis frequentamus excubiis, A
digne ipsius conversationem sectando, gaudiorum
ejus mereamur esse participes. Per.

MISSA III.

Oratio. — Venerabilem diem B. (1) Confessoris
tui Zenonis devotione sancta hodie celebrantes, te,
Domine, (2) conservatorem omnium fideliter depre-
cemur, ut pius nostris precibus (3) clemens ac propi-
tius aspiras, sicut et (4) illi misericordiam largiaris.
Per.

Secreta. — Deus qui (5) fulgentibus margaritis
clarum lumen (6) inferis mundo, (7) qui beato
(8) Pontificato Zenonis æternam in cœlis coronam
(9) præparasti, (10) et nobis quoque famulis tuis
adstantibus ante conspectum majestatis tuæ (11) ad-
esse digneris. Per.

[CLXXXII] (12) *Ad Complendum* — Deus, qui (13) tali
Ecclesiæ fecisti Pontificem, (14) ut talem nostris tem-
poribus constituisti Sacerdotem, qui purissimam et
immaculatam (15) hostiam possit offerre. (16) Per.

MISSA IV.

Oratio. — Omnipotens sempiternæ Deus, qui es
Sanctorum tuorum splendor mirabilis, quique ho-
dierna die beatum Confessorem tuum Zenonem bea-
titudinis æternæ gloria sublimasti, concede propi-
tius, ut cujus festa veneramus in terris, intercessio-
nis auxilio apud tuam misericordiam muniamur in
cœlis. Per.

Secreta. — Oblatis tibi, etc., *ut in Secreta primæ
Missæ.*

Ad Communionem. — Sancti Zenonis Sacerdotis
tui, etc., *ut in prima oratione primæ Missæ; hoc solo
discrimine in postremis verbis: salutis viam quam do-
cuit, imitando, veniam consequamur.* Per.

MISSA III. — (1) Hæc missa in mss. Vatic. et Veronensi
erroribus scatet: in editione Romana Sacramentarii
S. Gregorii aliquibus locis emendata legitur, sed
multo correctius in Ms. Missali monasterii S. Zeno-
nis, et hæc oratio pariter correctior habetur in duo-
bus aliis mss. ejusdem monasterii, cum ea festo die
ordinationis S. Zenonis a monachis ejusdem cœnobii
in cursu adhibita fuerit. In mss. itaque Zenonianis
heic legitur: *Beati Pontificis et Confessoris.*

(2) In mss. Zenonianis bonorum omnium auctorem
fideliter deprecamur: in editione Romana pariter
correctum est deprecamur.

(3) Vox *clemens* suppleta est e ms. Vatic. et edit.
Rom.

(4) *Ut illius precibus exoratus misericordiam tuam
heic et in sempiternum nobis largiaris*, in mss. Zeno-
nianis.

(5) In Missali Zenoniano: *Deus, qui velut fulgen-
tibus.*

(6) *Ibid. : lumen sacerdotum inferis mundo.* In ed.
Rom. quoque *inferis.*

(7) *Quique beato Pontifici Zenoni*, in Missali Zeno-
niano.

(8) *Pontificatus*, in edit. Rom. in ms. Veronensi
autem *Pontificatu.*

(9) *Gloriæ contulisti*, in ms. Zen.

(10) *Conjunctio et desideratur* in eodem ms.

(11) *Majestatis tuæ gratiæ tuæ lumen perfrui concede.*
Per. sic in Missali Zenoniano.

MISSA V.

Oratio. — (1) Propitiare quæsumus, Deus, famulis
tuis per Sancti Zenonis Confessoris tui atque Ponti-
ficis, (2) qui in præsentī requiescit ecclesiæ, merita
gloriosa, et ejus piæ intercessione ab omnibus prote-
gamur adversis. Per.

[CLXXXIII] *Secreta.* — Suscipiat clementia tua, omni-
potens Deus, de manibus nostris munus oblatum, et per
hujus Sancti Zenonis Confessoris tui atque Pontificis
orationes ab omnibus nos absolvet peccatis.

Postcommunio. — Divina libantes mysteria, Do-
mine, quæ pro hujus sancti Zenonis Confessoris tui
atque Pontificis venerandæ tuæ obtulimus majestati;
præsta, quæsumus, ut per ea veniam mereamur pec-
catorum, et cœlestis gratiæ donis reficiamur.

ALIA (1) COMMUNIA

AD MISSAS S. ZENONIS PERTINENTIA EX MS. VERONENSI
MONASTERII S. ZENONIS.

Introitus. — Satuit ei Dominus testamentum pacis,
et principem fecit eum, ut sit illi sacerdotii dignitas
in æternum. Psalmus. Misericordias Domini in æter-
num cantabo. ♯. Gloria.

(2) *Lectio libri Sapientiæ.* — Ecce sacerdos magnus
usque ad illa verba in odorem suavitatis, quæ brevitati
consulentes duximus prætermittenda. ♯. Ecce sacer-
dos magnus, qui in diebus suis placuit Deo. ♯. Non
est inventus similis illi, qui conservavit legem Excelsi.
Alleluia. ♯. Ecce, confessor Zeno pastor Domini, in-
tercede pro devoto populo Dei.

(3) *Secundum Lucam.* — In illo tempore dixit
Jesus discipulis suis. Nemo lucernam accendit, etc.,
usque ad ea verba et sicut lucerna fulgoris illuminabit
te.

(12) In ms. Ver. *Ad Com.* in ms. *Zenoniano Post
Com.*

(13) *Deus, qui talem Ecclesiæ tuæ*, in Ms. sali Zeno-
niano.

(14) *Edit. Rom. vitalem: Missale Zenonianum et
talem, optime.*

(15) *Missale Zenonianum: Qui purissimam et immaculatam
tibi hostiam posset.*

(16) *Item Missale hæc prætereat addit: Fac nos
ejusdem Pontificis et sacerdotis patrocinio adjuvare. Per.*

MISSA V. — (1) Hæc missa post tres alias legitur in lau-
dato Missali Zenoniano, ex alio autem ms. ejusdem
monasterii primam orationem saltem patet adhibitam
fuisse in Missa et cursu die festo S. Lupicini episcopi
Veronensis, cujus corpus eadem in basilica requie-
scit. Hæc pariter oratio in mss. Capitulari habetur
ante Commune Confessorum hæc rubrica: *Sancti
Zenonis vel alterius Oratio. Propitiare, etc.*

(2) Hæc clausula docet in ms. Capitulari, eam sit
propria basilicæ S. Zenonis, in qua sacrum S. Zeno-
nis corpus requiescit.

ALIA COMM. — (1) Vide admonitionem præcedentem
num. 5.

(2) In Missali capituli Veronensis sub finem xii
sæculi exarato, in quo Epistolæ et Evangelia suis
locis scripta sunt, in missa S. Zenonis legitur lectio
ex *Epistola B. Pauli apostoli ad Hebræos: Fratres
omnis Pontifex usque ad ea tu es sacerdos in æternum
secundum ordinem Melchisedech.*

(3) In eodem Missali, quod unicam missam

[LXXXIV] (4) *Tempore Paschali Domini. Secundum Joannem.* — In illo tempore dixit Jesus discipulis suis, Ego sum vitis vera, etc. usque ad verba et gaudium vestrum impleatur.

Offertorium. — Veritas mea et misericordia mea cum ipso et in nomine meo exaltabitur cornu ejus.

Communio. — Domine, quinque talenta tradidisti mihi: ecce alia quinque superlucratum sum. Euge, serve bone et fidelis, quia in pauca fuisti fidelis, supra multa te constituam, intra in gaudium Domini tui.

MISSA VI.

(*Ex Missalibus Ambrosianis mss. et editis.*)

In Festo S. Zenonis episcopi vii Decembris (1).

Super populum. — Omnipotens sempiternae Deus, qui beatum Zenonem Confessorem tuum pontificalibus infulis decorasti, fac nos, quæsumus, ejus exemplo et magnifico interventa, mundi gloriam mente despiciere, et cælum semper ambire. Per Dominum. (2)

Super Sindonem. — Deus, qui præsentem diem beati Zenonis Pontificis tui gloriosa (3) exitu fecisti solemnem, præsta ipsius nos apud te continuis adiuvans suffragiis, et magnificis (4) intercessionibus confoveri. Per Dominum.

[CLXXXV] *Super oblata.* — Adhuc Ecclesie tuæ, Deus, præclara B. Zenonis intercessio, quæ et munera nostra oculis tuæ majestatis acceptabilia faciat, et te nobis placabilem reddat. Per Dominum.

Prælatio. — Æterne Deus, Beati Pontificis et Confessoris tui Zenonis (5) merita recolentes, quem tua gratuita benignitate in pontificatus officio et fidei munere sublimare dignatus es, ut et immensis virtutibus coruscaret, et sanctæ humilitatis propositum non desereret. Nam et Gallieni Principis filiam a potestate dæmonis eripuit, et multorum languores potenti virtute curavit. Præsentit etiam Athensis fluvius, quod tanti valeat Præsulis virtus, dum suum ultra morem excedens litus, templi sacra non ausus est ingredi aditus. Digne igitur in tuo nomine ipsius præconia non tacemus; digne ipsius miracula festivis laudibus conclamamus: digne cum ipso tibi, Do-

S. Zenonis præfert, Evangelium est secundum Lucam. Homo quidam usque ad verba auferetur ab eo. Idem Evangelium, Peretto referente in scholis ad vitam S. Zenonis, erat in membranaceo Lectionario S. Euphonizæ.

(4) Hoc ipsum Evangelium in Lectionario per Perettum laudato paschali tempore legendum indicatur.

Missæ VI. — (1) Hanc inscriptionem præfert Missale Ambrosianum a Pamelio editum. In ms. Vaticano Palatino 506, sic: *VI Idus Decembris Natali S. Zenonis Episcopi et Confessoris.*

(2) Post hanc orationem in ms. Vaticano Palatino hæc rubrica legitur: *Epistolam et Evangelium requirere de Confessoribus.* In editione autem Missalis Mediolanensis 1548, hæc adduntur: *Post Evang. Zeno Episcopus bonus et sanctissimus sedebat super lapidem, et piscabatur in Aëne.*

(3) *Excessu* in ms. Vaticano Palatino, et in editis 1548 et 1600.

mine, bonorum omnium largitori gratiarum vota persolvimus. Per Christum Dominum.

Postcommunio. — Beati Pontificis et Confessoris tui Zenonis, quæsumus, Domine, a malis omnibus gloriosa nos semper merita tueantur, in cujus sollemnitate percipimus tua Sancta lætantes. Per Dominum.

ORATIONES (1) TRES

(*Ex monumentis monasterii S. Zenonis Hallensis in diocesi Salisburgensi.*)

DIE XII APRILIS.

In Festo S. Zenonis Episcopi et Martyris.

Oratio. — Omnipotens sempiternae Deus, qui Beatum Zenonem Veronensis Ecclesie præsulem ab utero sanctificasti; eique contra humani generis hostem [CLXXXVI] ubique victoriam contulisti; concede propitius, ut nos peccatores ejus meritis et precibus ad te convertamur, et latentem contra inimicum semper victoria potiri mereamur. Per Dominum.

DIE XXI MAII.

In Festo Translationis S. Zenonis Episcopi et Martyris.

Oratio. — Venerabilem diem Translationis B. Zenonis Martyris tui atque Pontificis devotione sancta celebrantes, clementiam tuam humiliter prece deposcimus, ut sicut illi pro meritis gloriam, ita nobis, illo pro peccatis nostris intercedente, veniam largiri digneris. Per Dominum.

DIE IX (2) DECEMBRIS.

In Festo Ordinationis S. Zenonis episcopi.

Oratio. — Deus, qui B. Zenonem Confessorem tuum atque Pontificem, doctorem præcipuum, Catholicæque fidei prædicatorem eligere dignatus es, præsta quæsumus, ut ipso pro nobis interveniente peccatorum nostrorum maculis exuamur, et tibi, Domine, sinceris mentibus placere mereamur. Per Dominum.

[CLXXXVII] SELECTA EX OFFICIO ZENONIS LOCA.

I. — ANTIPHONÆ ET RESPONSORIA.

(*Ex duobus mss. Veron.*)

In Nat. Sancti Zenonis.

Ad Vesperas (1).

Dum Zeno pontificatus honore valde polleret, me-

(4) Editi: *jugiter intercessionibus consolari.*

(5) Idem ms. cum editis: *Zenonis præferenda merita.*
ORAT. TRES. — (1) Hæc orationes typis damus, uti a Canonico Regulari monasterii Hallensis ad P. Benedictum de Cavalesio strictioris observantiae S. Francisci Tridentinum, ab hoc autem ad nos transmissæ fuerunt, cujusmodi scilicet hodie tribus festis S. Zenonis in eodem monasterio recitantur. Nihil porro ambigimus, quin *Martyris* nomen recens fuerit inductum, quemadmodum et apud Frisingensem Ecclesiam; postquam videlicet cultum de S. Zenonis martyrio Veronensis Ecclesia invehit, cujus ad exemplum alias non nullas se se conformasse diss. 3. cap. 2 et 4, § 2, observavimus. Si quis ejus monasterii codices, e quibus hæc orationes derivare certissime credimus, consulat; quidquid id est, exploratus cognoscet.

(2) In hanc diem Ordinationis Sancti Zenonis translata, uti et apud nostram Ecclesiam, cum dies octava Conceptionis B. M. V. festo impedita sit.

ANT. ET RESP. — (1) In ms. monasterii S. Zenonis,